

Asia: VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

1 luku Yleiset säännökset

Näkemyksenne luvusta 1

Rakentamislakiesitys sisältää useita suunnitteluvelvoitteita sekä niihin liittyviä vuorovaikutusmenettelyjä, jotka lisäävät kuntaan kohdistuvaa ohjausta. Ehdotetut yleisten alueiden suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitovaatimukset aiheuttavat lisäkustannuksia kunnalle, joista ei ole minkäänlaisia arvioita. Lain vaikutuksia on arvioitu hyvin yleisellä tasolla. Velvoitteet lisäävät myös hallinnollista taakkaa kunnassa.

2 luku Viranomaiset

Näkemyksenne luvusta 2

ei lausuttavaa

3 luku Suunnittelu

Näkemyksenne luvusta 3

10§:ssä Esteettömyysvaatimus on liian tiukka ja sen soveltaminen aiheuttaa kunnalle kustannusten nousua.

15§:ssä Vaatimus yleisen alueen suunnitelmalle on uusi, se tulee vaatimaan uusia resursseja ja lisää myös kustannuksia sekä hallinnollista taakkaa. Kunnassa ei välttämättä ole osaavaa resurssia suunnitelmien laatimiseen. 14§:ssä Yleisen alueen suunnitelman valtakunnallisesti toimivan tietomallimuodolle on säädettävä riittävä siirtymäaika. Kunnalla ei ole vielä edellytyksiä ja resursseja kattavasti tietomallipohjaiseen yleisten alueiden suunnitteluun.

4 luku Rakentaminen

Näkemyksenne luvusta 4

23§:ssä Taitorakenteiden osalta säännös on tarpeellinen, mutta ei välttämättä ole tarpeen soveltaa kaikkiin teknisiin verkkoihin ja vähäisiin rakennelmiin. Säännöstä on täsmennettävä jatkovalmisteluissa.

Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Esitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.

Ei tulisi asettaa aikarajaa

5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

Näkemyksenne luvusta 5

Ei huomautettavaa.

6 luku Kunnossapito

Näkemyksenne luvusta 6

Velvoitetta kunnossapitosuunnitelman laatimiselle ei tulisi lailla säätää kuntien vastuulle vaan se tulisi jättää kuntien päätettäväksi. Kunnossapitosuunnitelman nähtävilläolo, kuntalaisten mahdollisuus muistutusten tekoon ja suunnitelman hyväksyminen toimielimissä muodostaa kunnalle uuden hallinnollisen rasitteen ja mahdollisesti oikeuslaitosta kuormittavan muutoksenhakuprosessin. Nykyiselläänkin jo kuntalaiset ovat hyvin aktiivisia ja herkkiä tekemään erilaisia muistutuksia ja valituksia katujen kunnossapidosta. Kunta pitää tarpeettomana 36 §:ssä ehdotettua sääntelyä, jossa määritellään kunnossapitosuunnitelman ajantasaisuuden tarkastamiselle määräaika. Kunnalla itsellä tulisi olla päätettävissä tarkastamisen aikaväli.

7 luku Tekniset verkot

Näkemyksenne luvusta 7

Teknisten verkkojen sijoittamisessa ei tule siirtyä lupamenettelyyn, vaan siinä tulisi säilyttää kuntien mahdollisuus sopia teknisen verkon rakennuttajan kanssa nykyiseen tapaan.

Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Tulisi pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa

8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

Näkemyksenne luvusta 8

Laissa ei tule määrätä tarkemmin käyttömääräysten hyväksymistavasta kunnissa.

Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Pitkittänyt lupamenettelyprosessi voi viivästyttää töiden aloittamista yleisillä alueilla.

Kunnalla pitäisi olla oikeus siirtää työn aloittamisajankohtaa, kieltää työ ja säilyttää oikeus laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset.

9 luku Hulevedet

Näkemyksenne luvusta 9

Ei lausuttavaa

10 luku Maksut

Näkemyksenne luvusta 10

Ei lausuttavaa

11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

Näkemyksenne luvusta 11

Ei lausuttavaa

12 luku Erinäisiä säännöksiä

Näkemyksenne luvusta 12

Ei lausuttavaa

13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Näkemyksenne luvusta 13

87§:n taitorakenteiden tietoaaineiston laatimisen siirtymäajaksi 10 vuotta.

Vaikutusten arviointi

A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennistarpeita.

Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?

Jossain määrin puutteellisena

B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?

Kyllä, tarkenna, mitä osaa tai osia vaikutusten arvioinnista tulisi täydentää tai mitä aihetta koskeva puuttuva arviointi lisätä. [Kustannusvaikutukset kunnille on käsitelty yleisluontoisesti. Hallinnollinen taakka kunnille lisääntyy selvästi. Laajenevat suunnitteluelvoitteet lisääntyvät kunnissa.]

C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?

-

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

Kunnille säädettävät uudet tehtävät tulevat lisäämään kuntien kustannuksia. Hallinnollinen työ lisääntyy merkittävästi. Henkilöresursseja tähän ei ole varattu eikä niitä välttämättä ole saatavillakaan. Valitukset voivat lisääntyä uusien ja laajentuvien vuorovaikutusprosessien myötä.

Päivölä Anita
Kuusamon kaupunki